

Dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 fortidsmindebeskyttelseslinjen til bekæmpelse af bævreasp

Gladsaxe Kommune meddeler herved dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18 stk. 1. til bekæmpelse af bævreasp indenfor beskyttelseslinjen af Sneglehøj beliggende på matr.nr. 7at, Mørkhøj.

Dispensationen gives i henhold til naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2. Afgørelsen forudsætter, at projektet gennemføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet. Bilag 1.

Afgørelsen offentliggøres på Gladsaxe Kommunes hjemmeside www.gladsaxe.dk/borger/miljoe-og-klima/afgoerelser-miljoe-natur-og-vandloeb d. 24. oktober 2025. Afgørelsen annonceres desuden i lokalavisen.

Nærværende afgørelse kan påklages, se vejledning nederst i afgørelsen. Klagefristen er fredag d. 21. november 2025.

Kroppedal Museum overvåger bekæmpelsen, for at sikre, at der ikke graves i evt. arkæologiske lag.

Beliggenhed og ejerforhold

Projektområdet ligger syd for Sneglehøj Boringerne
Projektarealet ligger ved Turbinevej 8 på hhv. matr., nr. matr.nr. 7at, Mørkhøj.
og vejareal 7000s, Mørkhøj.
Begge arealer ejes og administreres af Gladsaxe kommune.

Figur 1 Gravhøjen Sneglehøj (grå cirkel) omkranset af fortidsmindebeskyttelseslinje (lyserødt felt).

I øvrigt

Hvis dispensationen ikke udnyttes inden 3 år, bortfalder den.

Efter naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7 må dispensationen ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer noget andet (vedr. klage se senere).

Dispensationen gives alene efter naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1. Derfor fritages ansøger ikke fra at indhente andre nødvendige tilladelser, dispensationer m.v., som der i øvrigt måtte kræves, bl.a. håndtering af forurenede jord.

Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet jf. museumslovens § 27. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller Kroppedal Museum. Fundne genstande, der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller Kroppedal Museum afleveres til Kroppedal museum, således at det indgår i museets samling.

Baggrund for projektet og projektbeskrivelse

Driftsafdelingen i Gladsaxe Kommune har konstateret, at beplantningen af bævreasp syd for fortidsmindet breder sig og ønsker derfor at bekæmpe det.

Projektarealet ligger ved Turbinevej 8 på hhv. matr., nr. matr.nr. 7at, Mørkhøj. og vejareal 7000s, Mørkhøj. Begge arealer ejes og administreres af Gladsaxe kommune.

Helt konkret ønsker forvalter af området at afgrave træerne i dybden af 40 cm. Omfanget af bævreaspen er ca. 500 m².

Arbejdet ønskes udført i perioden december 2025-marts 2026, alternativt i vinterhalvåret 2026-2027.

Fortidsmindet

Nord for arealet med bævreasp ligger den fredede gravhøj (fredningsnummer 020303-66). Sneglehøj blev fredet i 1938 og bliver dermed administreret af Slots- og Kulturstyrelsen efter museumsloven.

Rent landskabelig er Sneglehøj omkranset af infrastruktur og erhvervsbyggeri. Sneglehøj ligger dog synlig og markant på sin plads ved Motorring 3, hvor bilisterne har godt udsyn til den fritliggende høj. Desuden ses gravhøjen fra Turbinevej.

Sneglehøj er scannet med georadar. Højen indeholder en samling sten, der kan tolkes som en dysse. Før troede man, at Sneglehøj var en rundhøj fra bronzealderen (ca. 1700 f.Kr. til J. nr. 01.05.02P25 5 Sag: 2017/03584 060 ca. 500 f.Kr.). Med georadar-scanningen og efter et fund af en langdysse ved udgravningen ved siden af Sneglehøj, mener man nærmere, at Sneglehøj skal dateres til neolitikum (yngre stenalder ca. 3900 f.Kr. til ca. 1700 f.Kr.).

I perioden 2005-2009 blev store dele af området omkring Sneglehøj anvendt som arbejdsplads i forbindelse med anlæggelsen af Motorring 3 og i den forbindelse iværksatte Kroppedal Museum en arkæologisk udgravning af området i 2005. På undersøgelsesområdet (omkring Sneglehøj), der var 8.500 m², fremkom der en langdysse, 15 huse, seks hegn, diverse affaldsgruber og lertagningsgruber samt et stort felt af kogestensgruber omkring langdyssen. Området med bævreasp syd for Sneglehøj er ikke gravet ud, hvorfor Kroppedal Museum være til stede under bekæmpelsen af bævreaspen.

Lovgivning

Museumsloven

Sneglehøj er omfattet af museumslovens § 29e. Der må således ikke foretages ændringer i tilstanden af fortidsmindet. Der må heller ikke foretages udstykning, udmatrikulering eller arealoverførsel, der fastlægger skel gennem fortidsmindet.

Museumslovens § 29 f. På fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der må heller ikke anvendes metaldetektor.

Naturbeskyttelsesloven

Det fredede Sneglehøj afkaster en beskyttelseslinje efter naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, og der må således ikke foretages ændring i tilstanden af arealet indenfor en 100 m zone fra fortidsmindet. Beskyttelseslinjen efter naturbeskyttelseslovens § 18 starter hvor museumslovens § 29 f slutter – altså ved de 2 meter fra selve fortidsmindet (i nærværende sag 2 meter fra voldfoden). Gravhøjen Sneglehøj fik reduceret sin beskyttelseslinje i 1963, med det konkrete formål, at der skulle tages hensyn til byudviklingen. Bekæmpelse af bævreasp ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen og da der skal graves kræver det en dispensation fra loven.

Natura 2000 og bilag IV arter

Jævnfør § 6 stk. 1 og stk. 2, samt § 7 stk. 4 nr. 1 i habitatbekendtgørelsen skal det, inden der gives dispensation fra naturbeskyttelsesloven § 18 stk. 1, vurderes, om det ansøgte, kan have en væsentlig effekt på et Natura 2000-område. Der kan ikke dispenseres, hvis det ansøgte vurderes at kunne skade et Natura 2000-område, jf. habitatbekendtgørelsen § 6 stk. 2. På grund af arealets beskaffenhed og afstand til Natura 2000 områder. Ligeledes kan der ikke gives dispensation, hvis projektet kan beskadige eller ødelægge yngle eller rasteområder for bilag IV-dyrearter eller ødelægge bilag IV-plantearter, jf. samme bekendtgørelse § 10, stk. 1.

Vurdering og begrundelse

Museumsloven

Fjernelse af bævreasp medfører ingen ændring af tilstanden af fortidsmindet og da bekæmpelsen ønskes placeret udenfor selve fortidsmindet skal Slots- og Kulturstyrelsen ikke dispensere til sagen. Dog involveres Kroppedal Museum, da arealet ikke tidligere har været udgravet.

Naturbeskyttelsesloven

Gladsaxe kommune meddeler dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 18, stk 1, til Bekæmpelse af bævreasp. Dispensationen lever op til naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2, da det kan begrundes, at der er tale om et særligt tilfælde.

Gladsaxe Kommunemeddeler dispensation til bekæmpelse af bævreasp af følgende grunde:

Opretholde de landskabelige forhold

Opretholde ind- og udsyn til fortidsmindet

Bekæmpelse af uønskede plantearter er en særlig omstændighed, som kan opveje den særlige restriktive praksis omkring dispensationer indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjer der allerede er reduceret.

Kroppedal Museum vil være til stede under bekæmpelsen og dermed sikre eventuelle arkæologiske lag.

Natura 2000

Gladsaxe Kommune vurderer ikke, at nærværende projekt i sig selv eller i forbindelse med andre projekter kan påvirke Natura 2000-områder væsentligt. Denne meget lokale ændring er

uden fysisk forbindelse til Natura 2000-områder vurderes og ikke at kunne påvirke disse negativt. Det tættest beliggende Natura 2000-område er nr. N139 "Øvre Mølledal, Furesø og Frederiksdal Skov", som ligger 3.8 meter fra projektet.

Bilag IV-arter

Det er ikke tidligere registreret bilag IV arter i området, der er omkranset af vejarealer. Det vurderes desuden, at bekæmpelsen af opvækst af bævreasp, ikke kan forringe eventuelle yngle- og rastesteder for bilag IV -arter.

Kort om at klage

Både du og en række andre kan klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du skal klage senest d. 21. november 2025.

Afgørelsen kan desuden indbringes for domstolene. Det skal ske inden 6 måneder fra den dag afgørelsen er offentliggjort, altså senest den 22. maj 2026.

Du er velkommen til at kontakte mig, hvis du har spørgsmål til sagen.

Med venlig hilsen

Ayla Nurkan Gretoft

Biolog

Mobil: 24 41 64 60

Mail: aylgre@gladsaxe.dk

Vedlagt er:

Bilag 1. Ansøgningmateriale

Afgørelsen er sendt til:

Ansøger Emmeline Skovbjerg, Byafdelingen Mail: emvisk@gladsaxe.dk

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Styrelsen for Grønareal Omlægning og Vandmiljø, sgav@sgav.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening i Gladsaxe v. Kurt Loftkjær, kurt@loftkjaer.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dngladsaxe-sager@dn.dk

Dansk Ornitologisk Forening Gladsaxe (DOF Gladsaxe), gladsaxe@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF), natur@dof.dk

Friluftsrådet, kreds@friluftsradet.dk

Friluftsrådet, v. Anne Merete Palmgren retepalmgren@gmail.com

Friluftsrådet, storkoebenhavnnord@friluftsradet.dk

Slots- og Kulturstyrelsen, fortidsminder@slks.dk

Kroppedal Museum, kontakt@kroppedal.dk

Kroppedal Museum, Tobias Mortensen, tobias.mortensen@kroppedal.dk

Lokalhistorisk Forening v. Arne J. Fogt, arnefogt@hotmail.com

Dine personlige oplysninger er vigtige for Gladsaxe Kommune. På kommunens hjemmeside (gladsaxe.dk/personoplysninger), kan du læse mere om, hvordan vi behandler dine oplysninger og om dine rettigheder.